

Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți
Catedra de informatică aplicată și tehnologii informaționale

CAIET
DE
PRACTICĂ PEDAGOGICĂ
pentru studenții ciclului II- masterat

2011

CUPRINS

1. Obiectivele practicii pedagogice
2. Conținutul și secvențele practicii pedagogice
 - 2.1. Conținutul practicii pedagogice
 - 2.2. Organizarea practicii pedagogice
 - 2.3. Îndrumarea practicii pedagogice
 - 2.4. Totalizarea practicii pedagogice
3. Studentului practicant
 - 3.1. Memo
 - 3.2. Darea de seamă
 - 3.3. Orarul lecțiilor
 - 3.4. Fișa de asistență
 - 3.5. Grila de observare a lecției
 - 3.6. Raport privind implementarea tehnologiilor informaționale în instituția de învățământ

1. Obiectivele practicii pedagogice.

Practica pedagogică a studenților contribuie la formarea competenței de educator, capabil să realizeze cu elevii activități instructiv-educative eficiente. În acest sens, în cadrul practicii pedagogice se urmăresc:

- formarea capacității studenților de a opera cu informațiile de la disciplinele de specialitate și din domeniul științelor educației;
- formarea deprinderilor de a proiecta și de a realiza efectiv cu elevii activități de predare-învățare;
- formarea capacităților și deprinderilor de a aplica metodologiile active și tehnologiile noi de predare și învățare, de a înțelege trăsăturile definitorii ale variatelor forme sub care se prezintă actul învățării;
- formarea capacității de a aprecia și evalua activități instructiv-educative practice proprii și ale colegilor de practică;
- dezvoltarea deprinderilor de mânăuire a mijloacelor de învățământ, a diferitelor materiale din domeniul specialității;
- inițierea în tehnica activităților instructiv-educative desfășurate în cadrul laboratoarelor, atelierelor și cabinetelor;
- formarea capacității de a cunoaște și caracteriza personalitatea elevilor;
- inițierea studenților în organizarea activităților educative cu elevii menite să determine asimilarea valorilor etice, experiența socială și comportamentele pozitive definitorii ale societății.

2. Conținutul și secvențele practicii pedagogice

2.1. Conținutul practicii pedagogice

Practica pedagogică cuprinde următoarele *activități*:

- *cunoașterea generală a școlii*: cunoașterea organizării școlii, a activităților metodice și de perfecționare, a cabinetelor, laboratoarelor, atelierelor-școală, bibliotecii, cantinei etc.; cunoașterea formelor de conlucrare a școlii cu familia și colectivitatea locală; cunoașterea documentelor de planificare și organizare a activității instructiv-educative din școală.
- *proiectarea didactică* care se concretizează în realizarea următoarelor documente școlare: planificare calendaristică, proiectarea unei unități de învățare, proiectarea principalelor tipuri de lecții; stabilirea, în timp util, a datelor necesare acțiunilor de proiectare, analiza

curriculumului școlar, identificarea obiectivelor cadru/competențelor generale și a obiectivelor de referință/competențe specifice, diagnoza nivelului de pregătire a elevilor ca premisă în formularea obiectivelor operaționale ale lecției;

- *desfășurarea lecțiilor*, care presupune construirea de demersuri didactice bazate pe adoptarea de strategii didactice adecvate conținuturilor și finalităților educaționale urmărite; integrarea acțiunilor evaluative în funcție de celelalte componente ale procesului didactic; exersarea capacităților de stimulare a creativității, motivației, interesului elevilor prin intermediul interacțiunilor și comunicării educaționale;
- *implementarea tehnologiei informației și a comunicațiilor*, care presupune o analiză a necesităților instituției de învățământ, alegerea rațională a tehnologiilor informaționale care ar optimiza procesul instructiv-educativ sau activitățile managerilor instituției;
- *integrarea feed-back-ului în proiecția personală a dezvoltării profesionale* prin analiza și autoanaliza activităților educaționale (lecții, activități extrașcolare, ore de dirigiență) desfășurate.

2.2. Organizarea practicii pedagogice

Practica pedagogică a studenților masteranzi cu întreruperea studiilor la facultate se efectuează în licee, colegii sau universități. Programa practicii trebuie să prevadă nu numai activitatea instructiv-educativă la obiectul de specialitate (cercuri, excursii, serate, concursuri, olimpiade etc.), dar și munca în calitate de **coordonator TIC**, lucrul cu părinții și activitatea de investigație. Practica pedagogică este încredințată persoanelor competente, pedagogilor cu experiență, care s-au impus ca metodiști (cadrele din instituțiile preuniversitare pot fi desemnate în calitate de metodiști dacă au un stagiu de muncă în instituțiile preuniversitare nu mai mic de 5 ani).

Studenții-masteranzi, care lucrează conform specialității, prezintă conducătorului-metodist la catedră, în termenele stabilite, caracterizarea eliberată de instituția preuniversitară în care activează și confirmarea (certificatul) de la locul de muncă. În baza documentelor prezentate și a discuțiilor dintre metodist și coordonator practica pedagogică este apreciată cu notă. În situația când studentul este conducătorul instituției, caracterizarea este vizată de către secția de învățământ. În cazul unei caracterizări negative, studentul promovează toate tipurile de practică pedagogică prevăzute de planul de studii sub egida metodiștilor de la Universitate.

Studenții, care nu lucrează conform specialității, efectuează practica pedagogică în instituțiile instructiv-educative atât orășenești, cât și sătești. Studenții pot promova practica sub

egida metodistului de la catedră (dacă locuiesc în municipiul Bălți) sau sub egida profesorilor și administrației școlii (la locul de trai).

Practica pedagogică este promovată obligatoriu la anul II (semestrul III) atât de studenții ce nu lucrează ca învățători (educatori în grădinițe, în casele de copii, internate etc), cât și de studenții ce nu au experiență pe tărâmul pedagogic. Înainte de începerea practicii pedagogice se organizează un instructaj preventiv, iar după practică – o conferință de totalizare.

2.3. Îndrumarea practicii pedagogice

a. Metodistul-coordonator din universitate al practicii pedagogice

1. Organizează practica pedagogică, elaborează, împreună cu secția de studii, graficul de realizare a ei, duce evidența rezultatelor.
2. Alege, împreună cu metodistul de la facultate, instituțiile instructiv-educative pentru desfășurarea practicii pedagogice.
3. Participă la efectuarea instructajelor preventive, a conferințelor de totalizare la facultăți, la consiliile (microconsiliile) profesionale din instituțiile de aplicație.
4. Pregătește și organizează consfătuiri cu metodiștii Universității și profesorii instituțiilor de aplicație, care sînt cooptați în efectuarea practicii pedagogice.
5. Asistă la lecțiile și activitățile instructiv-educative prezentate de studenții-practicanți, analizează și propune măsuri de depășire a dificultăților privind organizarea și desfășurarea practicii pedagogice.
6. Verifică actele pentru remunerarea activității cadrelor didactice din instituțiile preuniversitare de aplicație care au participat la desfășurarea practicii pedagogice.
7. Elaborează darea de seamă anuală (semestrială) despre efectuarea practicii pedagogice și o prezintă prorectorului pentru studii.

b. Conducătorul practicii pedagogice la catedră

1. Dirijează nemijlocit practica pedagogică.
2. Stabilește instituțiile de învățământ, unde studenții vor petrece practica pedagogică.
3. Prezintă metodistului-coordonator al Universității repartizarea studenților în instituții, clase (indicînd numele de familie al cadrelor didactice din instituție responsabili de practică, orarul lecțiilor și durata practicii).
4. Organizează conferințele de inițiere și de totalizare a practicii. Vizitează instituțiile unde își petrec studenții practica, asistă la lecțiile practicanților și participă la analiza lecțiilor.

5. Stabilește o zi pe săptămână, locul și ora, când studenții-practicanți de la o instituție preuniversitară de aplicație se întâlnesc împreună pentru a discuta.
6. La catedra unde activează conducătorul practicii trebuie să existe informație referitor la repartizarea studenților pe instituții, clase și la orarul lecțiilor.
7. Toate modificările survenite referitor la practică trebuie să fie comunicate metodistului-coordonator al practicii pedagogice.
8. Participă la consfăturile, de pe lângă administrația instituțiilor de învățământ, referitor la practica studenților.
9. Dirijează practica pedagogică a studenților care o petrec în mod individual.
10. Prezintă metodistului-coordonator al practicii pedagogice darea de seamă despre totalurile practicii pedagogice și documentele respective (conform punctului 4.4).

Notă: Conducătorul-metodist de la catedră, împreună cu profesorii-metodiști și studenții-practicanți, organizează o consfătuire de totalizare a rezultatelor primei săptămâni de practică pedagogică, în cadrul căreia se scot în evidență realizările și neajunsurile în activitatea practică a studenților, rezultatele verificării pregătirii fiecărui student pentru practica instructiv-educativă.

c. Metodistul la obiect

1. Asistă la conferințele de inițiere și totalizare a practicii pedagogice.
2. Însușește și îndrumă studenții pe parcursul practicii.
3. Programează orele de asistare (de probă, publice) și celelalte activități.
4. Oferă consultații studenților privind pregătirea și predarea lecțiilor și avizează proiectele lor de lecții.
5. Participă la desfășurarea orelor și conduce ședința de analiză a lor.
6. Evaluează activitatea fiecărui student din grupa sa și propune nota finală.
7. Prezintă conducătorului practicii de la facultate informația despre totalurile practicii și fișa de plată a cadrelor preuniversitare.

d. Pedagogul

1. Participă la conferințele de inițiere și de totalizare.
2. Înfăptuiește, împreună cu metodistul la obiect, conducerea practicii pedagogice a studenților, le oferă consultațiile necesare.
3. Planifică, împreună cu dirigintele, lucrul educațional al practicanților cu elevii.
4. Oferă consultații studenților pentru organizarea măsurilor educative.
5. Participă la desfășurarea lecțiilor și a altor activități extrașcolare, evaluează activitatea fiecărui student

e. Directorul instituției de învățământ

1. Asigura condiții normale pentru efectuarea practicii pedagogice.
 2. Familiarizează practicanții cu școala.
 3. Împreună cu reprezentanții universității, repartizează studenții la cadre didactice.
 4. Selectiv, asistă la unele lecții și activități predate de studenți.
 5. Organizează și conduce consiliul (microconsiliul) pedagogic la începutul și sfârșitul practicii.
 6. Remunerează practicanții dacă aceștea suplinesc profesorii.
- f. Directorul adjunct al instituției de învățământ
1. Ajută studentul-practicant să ia cunoștință de planurile, programele la obiect și de planurile educative pe școală.
 2. Acordă ajutor studentului în pregătirea acestuia pentru lecții și pentru activitățile educative.
 3. Asistă la lecții, activități educative și participă la analiza și aprecierea lor.
 4. Participă la consfătuirile de pe lângă director în cărora se pun în discuție chestiuni legate de practica pedagogică a studenților.
- g. Profesorul
1. Familiarizează practicanții cu planul lor de lucru pentru perioada respectivă, prezintă ore publice pentru ei.
 2. Participă, împreună cu metodiștii universității, la repartizarea orelor pentru studenții practicanți, ale temelor, lecțiilor și activităților educative.
 3. Acordă ajutor la pregătirea de lecții, verifică proiectul didactic și-l avizează.
 4. Face analiza lecțiilor și activităților, scriind nota în proiectul didactic.
 5. Participă la consiliul (microconsiliul) pedagogic consacrat analizei totalurilor practicii pedagogice.

2.4. Totalizarea practicii pedagogice

Totalizarea rezultatelor practicii pedagogice se face la finele ei (în ultima săptămână), mai întâi la ședința consiliului (microconsiliului) pedagogic al instituției de aplicație, cu participarea directorului, pedagogilor-metodiști, a metodiștilor de la catedre și a studenților, cărora li se eliberează copia procesului-verbal. Apoi, la facultate se organizează o conferință științifico-metodică, în cadrul căreia sînt expuse expoziția materialelor didactice, gazete de perete confecționate de către studenți cu ajutorul elevilor, proiecte de lecții, fotografii etc.

La sfârșitul practicii, studentul practicant prezintă următoarele documente:

- a. Darea de seamă privind promovarea practicii cu descrierea activităților efectuate, dificultăților întâlnite, propunerile pentru îmbunătățirea practicii, cursurilor de didactica informaticii (darea de seamă se semnează de către student);
- b. Caracteristica eliberată de instituția de învățământ cu indicarea notei generale pentru practică (care include nota medie pentru lecțiile promovate și nota pentru activitatea de implementare a TIC în instituție). Caracteristica se semnează de către director și pe ea se aplică ștampila instituției de învățământ.
- c. Tabelul de note. În tabelul sunt trecute 7 note pentru lecțiile promovate, o notă pentru implementarea TIC în instituție, nota generală (cu semnătura profesorului de informatică). Nota pentru implementarea TIC în instituție cu semnătura șefului de studiu. Studentul va completa, în mod obligatoriu, antetul tabelului de note.
- d. 10 proiecte ale lecțiilor la informatică, aprobate de șeful de studii (proiectele vor fi culese la calculator). Pe proiectele lecțiilor care au fost evaluate (7), la sfârșit, va fi trecută nota pentru lecție, însoțită de semnătura profesorului de informatică și a șefului de studii.
- e. Raport privind implementarea TIC în instituția de învățământ. Raportul va cuprinde o descriere a instrumentului TIC implementat, descrierea procesului de implementare și rezultatele obținute.
- f. Planurile calendaristice la informatică pentru anul curent de studii în clasele unde studentul realizează lecțiile (X-a – XII-a).
- g. Tabelul tarifar pentru remunerarea cadrelor didactice, care au participat la promovarea practicii. Normele pentru remunerare: directorului instituției (1 oră/student), șefului de studii (0,5 ore/student), profesorului de informatică (7 ore/student). Tabelul tarifar va fi semnat de director și pe el va fi aplicată ștampila instituției de învățământ.
- h. Registrul practicii pedagogice. În registru va fi notată prezența studenților, iar cadrele didactice (profesorul/profesorii de informatică, directorul, șeful de studii) vor completa registrul pentru numărul de ore indicat în punctul anterior.
- i. 2 fotografii color cu momente de activitate în timpul practicii pedagogice
- j. Orarul lecțiilor cu indicarea clasei și cabinetului. Orarul sunetelor.

La aprecierea activității studentului-practicant se va ține cont de nota conducătorului practicii de la catedră și de nota cadrului didactic din instituția preuniversitară de aplicație.

3. Studentului practicant

3.1. Memo

Practica pedagogică

Studii superioare de masterat, IP21M

_____ 20__ – _____ 20__

1. În perioada realizării practicii pedagogice studentul se află în instituția de învățământ 7 ore, independent de faptul dacă are ore în ziua respectivă sau nu (asistă la ore la colegi, la profesori, inclusiv și la alte discipline, pregătește lecțiile sale, participă în viața unității de învățământ, eralizează activități de implementare a TIC).
2. În perioada practicii studentul realizează minim 10 ore, inclusiv ore facultative, din care 7 ore/lecții evaluate cu note, îndeplinește funcția de coordonator TIC.
3. La sfârșitul practicii studentul prezintă la Catedră următoarele documente:
 - a. Darea de seamă privind promovarea practicii cu descrierea activităților efectuate, dificultăților întâlnite, propunerile pentru îmbunătățirea practicii, cursurilor de didactica informaticii (darea de seamă se semnează de către student);
 - b. Caracteristica eliberată de instituția de învățământ cu indicarea notei generale pentru practică (care include nota medie pentru lecțiile promovate și nota pentru activitatea de implementare a TIC în instituție). Caracteristica se semnează de către director și pe ea se aplică ștampila instituției de învățământ.
 - c. Tabelul de note. În tabelul sunt trecute 7 note pentru lecțiile promovate, o notă pentru implementarea TIC în instituție, nota generală (cu semnătura profesorului de informatică). Nota pentru implementarea TIC în instituție cu semnătura șefului de studiu. Studentul va completa, în mod obligatoriu, antetul tabelului de note.
 - d. 10 proiecte ale lecțiilor la informatică, aprobate de șeful de studii (proiectele vor fi culese la calculator). Pe proiectele lecțiilor care au fost evaluate (7), la sfârșit, va fi trecută nota pentru lecție, însoțită de semnătura profesorului de informatică și a șefului de studii.
 - e. Raport privind implementarea TIC în instituția de învățământ. Raportul va cuprinde o descriere a instrumentului TIC implementat, descrierea procesului de implementare și rezultatele obținute.
 - f. Planurile calendaristice la informatică pentru anul curent de studii în clasele unde studentul realizează lecțiile (X-a – XII-a).

- g. Tabelul tarifar pentru remunerarea cadrelor didactice, care au participat la promovarea practicii. Normele pentru remunerare: directorului instituției (1 oră/student), șefului de studii (0,5 ore/student), profesorului de informatică (7 ore/student). Tabelul tarifar va fi semnat de director și pe el va fi aplicată ștampila instituției de învățământ.
- h. Registrul practicii pedagogice. În registru va fi notată prezența studenților, iar cadrele didactice (profesorul/profesorii de informatică, directorul, șeful de studii) vor completa registrul pentru numărul de ore indicat în punctul anterior.
- i. 2 fotografii color cu momente de activitate în timpul practicii pedagogice.
- j. Orarul lecțiilor cu indicarea clasei și cabinetului. Orarul sunetelor.

Data limită de prezentare a portofoliului ____ 20____. Seminarul de totalizare va avea loc pe ____ 20____.

Coordonatorul practicii pedagogice: Corina Negara

Adresa e-mail: corina.negara@gmail.com

Darea de seamă

Forma orientativă a Dării de seamă pentru totalurile practicii pedagogice instructiv-educative, pe care studentul-practicant o prezintă metodistului de la catedră la sfârșitul practicii pedagogice.

Foaia titulară a dării de seamă:

UNIVERSITATEA DE STAT „A.RUSSO” DIN BĂLȚI

Facultatea de Științe Reale

Catedra de informatică aplicată și tehnologii informaționale

DAREA DE SEAMĂ

despre totalurile practicii pedagogice instructiv-educative,
realizate de studentul(a)_____

practicant(a) din grupa _____, specializarea _____

Numele, prenumele _____

În instituția _____

În perioada „____” 20____ „____” 20____

În darea de seamă se va răspunde la următoarele **întrebări**:

1. Realizarea planului (programei) practicii pedagogice. Ce abateri de la plan s-au comis, de ce, ce s-a realizat supraplan, particularitățile practicii (pentru practica a două comparativ).

2. Numărul de lecții predate de student în clasă la obiectul său. Ce lecții au fost mai reușite, ce lecții au creat dificultăți, de ce?

3. Ce probleme pedagogice fundamentale s-au rezolvat în timpul practicii? Ce rezultate s-au obținut?

4. Cum s-a ținut cont și s-a utilizat experiență frunțașă, metodică actuală de predare conform noilor cerințe curriculare. Aduceți exemple concrete. Ați fost satisfăcut de munca instructiv-educativă și în special în utilizarea metodelor netradiționale de învățământ, ce greutăți și obstacole ați întâmpinat în acest plan?

5. Ce probleme și obiective educaționale mai importante s-au rezolvat în perioada practicii? Ce forme mai adecvate ale activității educative s-au introdus în sistemul de activitate instructiv-educativă cu colectivul clasei date?

6. Câte lecții a asistat studentul la profesorii ce predau la clasa pe care a condus-o, la ce obiecte, ce au dat studentului lecțiile asistate?

7. Câte lecții a asistat studentul la colegii din subgrupa? De analizat pe scurt unele din ele, care după părerea studentului merită să fie popularizate.

8. Cum s-a realizat practic planul individual de activitate al studentului în perioada practicii?

9. Ce muncă a realizat studentul cu părinții elevilor la domiciliu, la școală, prin intermediul diferitor organizații?

10. Ce scop și obiective educaționale și-a pus studentul în față pentru viitor? Ce priceperi și deprinderi și-a format studentul în timpul practicii date?

11. Cum prețuiește și apreciază studentul singur activitatea sa, rezultatele practicii, ce laturi pozitive și negative a dezvăluit el în perioada practicii în instituția dată?

12. Concluziile studentului despre pregătirea sa profesională și ce propune în acest plan?

13. Concluziile generale despre practica pedagogică. Importanța ei pentru devenirea ca pedagog-educator etc.

14. Observațiile, pretențiile, propunerile personale pentru perfecționarea conținutului și organizării practicii pedagogice pe viitor.

Data: „____” _____ 20 ____.

Semnătura: _____

3.3. Orarul lecțiilor

| ORA | LUNI | | MARȚI | | MIERCURI | | JOI | | VINERI | |
|-----|------------|-------|------------|-------|------------|-------|------------|-------|------------|-------|
| | Disciplina | Clasa | Disciplina | Clasa | Disciplina | Clasa | Disciplina | Clasa | Disciplina | Clasa |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |
| | | | | | | | | | | |

3.4. Fișa de asistență

Data:

Clasa:

Nr. de elevi (prezenți/înscriși):

Disciplina:

Unitatea de învățare:

Tema lecției:

Tipul lecției:

Competențe și subcompetențe:

Obiective operaționale:

Metode și procedee:

Mijloace de învățământ:

Strategia de evaluare:

| Desfășurarea lecției | Întrebări și observații pe baza discuțiilor cu profesorul mentor |
|----------------------|---|
| | |

3.5. Grila de observare a lecției

Data:

Clasa:

Nr. de elevi (prezenți/înscriși):

Disciplina:

Tema lecției:

Tipul lecției:

Resurse procedurale (metode, procedee, interacțiuni, forme de organizare a activității elevilor):

Resurse materiale (mijloace de învățământ):

| Indicatori | Recunoașterea acțiunii indicatorilor (se bifează) | Aspecte semnificative privind etapele lecției, în funcție de indicatori, în vederea elaborării proiectelor de lecție |
|--|---|--|
| <i>1.Aspect informativ</i> | | |
| - conținut științific | | |
| - adaptarea la nivelul clasei | | |
| - încadrarea noilor cunoștințe în sistemul cunoștințelor anterioare | | |
| - realizarea cerințelor programei școlare (obiective-cadru, obiective de referință; competențe generale, competențe specifice) | | |
| <i>2.Aspect formativ</i> | | |
| - utilizarea metodelor activ-participative (sugerate de programa școlară) | | |
| - realizarea conexiunii inverse | | |
| - dezvoltarea capacităților intelectuale | | |
| - valorificarea valențelor educative ale temei | | |

| | | |
|---|--|--|
| - dezvoltarea capacității de transfer (realizarea de corelații intra/inter/transdisciplinare) | | |
| <i>3. Metodologia didactică</i> | | |
| - aplic. metodelor și a procedeeelor didactice | | |
| - utilizarea mijloacelor de învățământ | | |
| - încadrarea în timp | | |
| <i>4. Evaluarea activității elevilor</i> | | |
| - inițială | | |
| - formativă | | |
| - finală | | |
| <i>5. Relația profesor-elev; elev-elev</i> | | |
| - atmosferă de lucru în clasă | | |
| - organizarea activității pe grupe sau independent/individual | | |
| <i>6. Alți indicatori</i> | | |

3.6. Raport privind implementarea tehnologiilor informaționale în instituția de învățământ

Studentul masterand pe parcursul practicii pedagogice trebuie să îndeplinească funcțiile coordonatorului TIC, în acest scop trebuie să implementeze în instituția de învățământ anumite tehnologii informaționale care ar optimiza procesul instructiv-educativ. Candidatul alege ce tehnologia informațională implementată, însă cu acordul administrației instituției.

În raportul privind implementarea tehnologiilor informaționale candidatul trebuie să demonstreze că a asimilat cunoștințele teoretice prevăzute de programele de studii, că este în măsură să le aplice în practică, pe baza experienței dobândite prin intermediul practicii pedagogice efectuate să conștientizeze importanța tehnologiilor informaționale în liceu.